

Nr 13.

Av herr Näsgrård m. fl., angående tullfri införsel till riket av maskiner och redskap för jordbrukets behov.

Redan före det nu iråkade valutaläget förelåg en mycket kännbar brist på maskiner och redskap för jordbrukets behov. Det långvariga världskriget var givetvis främsta orsaken härtill, och den efter kriget rådande allmänna varuknappheten tillät icke ett återställande av balansen mellan tillgång och efterfrågan på detta område.

Under den närmaste framtiden äro utsikterna att i tillräcklig utsträckning tillgodose behovet av jordbruksmaskiner synnerligen mörka på grund av de stränga valutarestriktionerna särskilt i fråga om varor, som kräva dollarvaluta. Jordbrukets maskinuppsättning förslites därför utan att kunna ersättas, och den mekanisering av driften, som är det viktigaste villkoret för att det av jordbrukarna sedan många år energiskt bedrivna rationaliseringsarbetet skall krönas med framgång, hotar att stoppas upp. Med den allvarliga brist på arbetskraft, som sedan en längre tid råder, kommer situationen snart att bli ohållbar, om icke åtgärder vidtagas för att öka tillgången på de maskiner och redskap, som oundgängligen erfordras för den fortgående mekaniseringen.

Möjligheterna att efter kriget importera jordbruksmaskiner voro begränsade redan före importrestriktionerna, och efter dessas genomförande torde importen vara helt obetydlig. Detta förhållande jämte otillräckligheten av den inhemska maskinproduktionen kommer att medföra en allt större brist, varför en mycket stor import säkerligen kommer i gång, så snart valutaläget lämnar möjlighet härtill. De långa leveranstiderna för maskiner tillverkade inom landet, ofta flera år, visa att den svenska industrien icke på långt när kan fylla behovet, i varje fall icke med nuvarande produktionskapacitet.

Så snart tillgången blir något så när normal, kommer prisfrågan åter i förgrunden, och härvid blir det spörsmålet aktuellt, om det kan vara rimligt och riktigt att genom höga importtullar för maskiner och redskap fördyra jordbruksdriften. De tullsatser av i allmänhet 15 procent av värdet, som nu uttagas vid import av jordbruksmaskiner, innebära en avsevärd belastning för jordbruksproduktionen. Skörde- och slättermaskiner äro t. ex. belagda med en viktull av 6 kronor för 100 kilogram, tröskverk och såningsmaskiner dra en tull av 7 kronor för 100 kilogram o. s. v. Tullen skall dessutom i varje fall motsvara minst 15 procent av varans värde. Om man räknar med att t. ex. en skördetröska kostar minst 8 000 à 10 000 kronor, blir det ganska stora summor, som jordbrukarna få betala som ett

slags extra skatt på jordbruksdriften. Skördetröskor komma säkerligen att anskaffas i mycket stort antal så snart importen blir fri, då den inhemska tillverkningen är alldeles otillräcklig, men för varje skördetröska uttages då en särskild tribut av 1 200 å 1 500 kronor av den köpande jordbrukaren.

Det är möjligt att ett upphävande av tullsatserna för jordbrukets maskiner och redskap icke omedelbart skulle leda till mera avsevärda prissänkningar för inom landet tillverkade maskiner, men då skulle man ju icke heller behöva befara några skadliga verkningar för den inhemska industrien. Nuvarande tidpunkt synes vara lämplig att taga denna tullfråga i övervägande, varför en utredning nu bör komma till stånd för att få klarlagt huruvida icke ifrågavarande tullar skulle kunna avskaffas.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning av frågan om tullfri införsel till riket av maskiner och redskap för jordbrukets behov samt för riksdagen framlägga de förslag, som må av utredningen föranledas.

Stockholm den 15 januari 1948.

Bernhard Näsgård.

Jones Erik Andersson.

Otto Niklasson.

Gustav Hallagård.

B. A. Nilsson.

Gust. E. Andersson.

Karl Persson.
